

PROGRAM ROZVOJE

MIKROREGIONU TANVALDSKO 2020 – 2026

02/2020

OBSAH

ÚVOD	3
ANALYTICKÁ ČÁST	4
Geografická poloha a území	4
Obyvatelstvo	6
Hospodářství	11
Technická a dopravní infrastruktura	14
Vybavenost	16
Správa MIKROREGIONU	21
SWOT ANALÝZA mikroregionu tanvaldsko	24
NÁVRHOVÁ ČÁST	26
Východiska pro návrhovou část	26
Strategická vize do roku 2040	27
Programové cíle	27
Opatření a aktivity	29
PODPORA REALIZACE PROGRAMU	33

ÚVOD

Program rozvoje Mikroregionu Tanvaldsko (dále také "PRMT") je střednědobý programový dokument vytyčující záměry mikroregionu na období 7 let. Jde tedy o dokument, který se neomezuje pouze na jedno volební období zastupitelstev členských obcí. Jedná se o komplexní programový dokument, který formuluje strategii rozvoje celého území mikroregionu zejména ve společných rozvojových oblastech, včetně komunity a jejího fungování. Vzniká na základě závěrů jednotlivých rozvojových koncepcí členských obcí, analýzy společných rozvojových témat a diskuse s představiteli obcí, DSO a občany mikroregionu.

PRMT usiluje o dosažení rovnováhy mezi společenskou poptávkou a tím, co je v rámci mikroregionu z hlediska organizačního, kompetenčního a ekonomického dosažitelné. Rovnováhy mezi dalším rozvojem a ochranou stávajících přírodních a kulturních hodnot.

PRMT je důležitým nástrojem k upevnění pozice v širším regionu a posílení jeho konkurenceschopnosti. Je podkladem pro realizaci společných rozvojových aktivit členských obcí.

PRMT umožní mikroregionu:

- ❖ naplňovat dlouhodobé cíle a strategickou vizi mikroregionu orientovanou na společné projekty s významem pro všechny zapojené obce
- ❖ rozhodovat v rámci regionu v širším koncepčním rámci
- ❖ koordinovat aktivity a zájmy různých subjektů působících v mikroregionu
- ❖ stanovit rozvojové priority řešeného území
- ❖ posílit spolupráci obcí v regionu
- ❖ posílit odpovědnost jednotlivých členských obcí za další rozvoj mikroregionu tak, aby přicházely s konkrétními návrhy a řešením daného problému

Výchozí podklady pro zpracování Programu rozvoje mikroregionu Tanvaldsko:

- analytické závěry rozvojových programů jednotlivých členských obcí
- analytické rozpracování společných rozvojových témat
- souhrnná SWOT analýza
- závěry z diskusí, projednávání a konzultací s představiteli územních samospráv a občany obcí v rámci komunitních projednávání

Program rozvoje mikroregionu je zpracován s využitím metodiky garantované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (www.obcepro.cz).

ANALYTICKÁ ČÁST

GEOGRAFICKÁ POLOHA A ÚZEMÍ

Mikroregion Tanvaldsko se nachází v severovýchodní části Libereckého kraje na rozhraní Jizerských hor a Krkonoš. Území mikroregionu je tvořeno katastrálními územími 12 obcí, přičemž 5 z nich má statut města. Mikroregion má charakter funkčního regionu s jasně identifikovatelnými a vymezenými funkcemi a interakcemi mezi spádovými středisky Tanvald a Smržovka a zbylými obcemi. V tomto směru má mikroregion racionální vymezení území s pozitivním vlivem na plánování regionálního rozvoje.

Pro celé území je charakteristický historický vliv průmyslové výroby a vliv událostí první poloviny 20. století a doby transformace let 90. Tento historický odkaz a vývoj určuje současný stav a lze ho shledat na jedné straně jako potenciál rozvoje a na straně druhé v mnoha oblastech jako bariéru.

Tabulka: Základní údaje k 31. 12. 2018

Území	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Počet obcí
Mikroregion Tanvaldsko	22 264	218,73	12

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka: Základní údaje o obcích Mikroregionu Tanvaldsko k 31.12.2018

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Kraj	Okres	SO ORP
Tanvald	6 252	1244,7	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Harrachov	1 421	3663,5	Liberecký	Semily	Tanvald
Desná	3 086	1257,7	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Kořenov	936	5582,5	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Velké Hamry	2 650	931,6	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Plavy	1 045	520,3	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Zlatá Olešnice	499	1594,1	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Smržovka	3751	1481,5	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Jiřetín pod Bukovou	467	330,7	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Albrechtice v Jizerských horách	353	2454	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Tanvald
Josefův Důl	900	2201	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Jablonec nad Nisou
Zásada	904	611,5	Liberecký	Jablonec nad Nisou	Železný Brod

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

Pozn. Tučně zvýrazněné obce mají statut města.

Obce mikroregionu, dle sídelní struktury a jejich charakteru, lze rozdělit na sídla městského typu – Tanvald, Desná, Smržovka a zbylá sídla, u kterých převažuje spíše charakter příměstského venkova.

V rámci širšího území a sociálně-ekonomických vazeb je mikroregion periferní oblastí. Blízkost státní hranice s Polskem není v současné době pozitivním prvkem rozvoje a zároveň strukturální potíže regionu vzniklých v době transformace, které jsou stále patrné, mají negativní vliv na hospodářské a

sociální klima regionu o čem svědčí i typologie obcí dle Libereckého kraje - 10 z 12 obcí mikroregionu tvoří hospodářsky slabou oblast a zároveň 11 z 12 obcí mikroregionu je součástí sociálně vyloučené lokality.

Časovou dostupnost sídel vyššího řádu s obslužnou a pracovní funkcí (sídelní aglomerace Liberec - Jablonec nad Nisou) lze hodnotit velice pozitivně.

Tabulka: Struktura půdy k 31. 12. 2018

Struktura půdy	Rozloha v ha - absolutní hodnoty		relativní hodnoty v %	
	Mikroregion Tanvaldsko	Okres Jablonec nad Nisou	Mikroregion Tanvaldsko	Okres Jablonec nad Nisou
Celková výměra	21 873,2	40 225,2	100	100
Zemědělská půda celkem	4 271,1	12 781,0	19,5	31,8
Orná půda	729,7	2 933,4	3,3	7,3
Chmelnice	-	-	0,0	0,0
Vinice	-	-	0,0	0,0
Zahrady	352,2	1 358,8	1,6	3,4
Ovocné sady	7,7	46,4	0,0	0,1
Trvalé travní porosty	3 181,8	8 442,5	14,5	21,0
Nezemědělská půda celkem	17 602,0	27 444,1	80,5	68,2
Lesní půda	15 652,1	22 397,6	71,6	55,7
Vodní plochy	405,1	611,0	1,9	1,5
Zastavěné plochy a nádvoří	296,8	822,1	1,4	2,0
Ostatní plochy	1 247,7	3 613,3	5,7	9,0

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Struktura půdy na území mikroregionu je složena z 19,5 % zemědělské půdy a 80,5 % nezemědělské, přičemž v rámci nezemědělské se jedná primárně o lesní půdu s podílem 71,6% výměry z celkového půdního fondu. Strukturu půdy ovlivňuje horská oblast Jizerských hor, která je typická pro celé území Mikroregionu Tanvaldsko.

Podstatná část území se nachází v Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory nebo v Krkonošském národním parku. Území mikroregionu je z hlediska poměrového zastoupení struktury půdy velice atraktivní.

Profil území mikroregionu je hornatý s četnými převýšeními. Na území mikroregionu se nacházejí významné toky řek Bílá Desná, Černá Desná, Kamenice, Mumlava a Jizera. Ve vazbě na rozvojové aktivity, především investičního charakteru, má profil území s toky řek značný vliv na náročnost těchto aktivit a celkovou údržbu infrastruktury.

OBYVATELSTVO

V kapitole obyvatelstvo jsou sledovány základní demografické charakteristiky - vývoj celkového počtu obyvatelstva, přirozený přírůstek a úbytek, přírůstek stěhováním, věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Tabulka: Vývoj počtu obyvatel celkem a dle pohlaví v absolutních hodnotách

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkem	23803	23734	23259	23091	22879	22679	22585	22379	22281	22264
Muži	11695	11689	11461	11370	11267	11213	11189	11083	11075	11071
Ženy	12108	12045	11798	11721	11612	11466	11396	11296	11206	11193

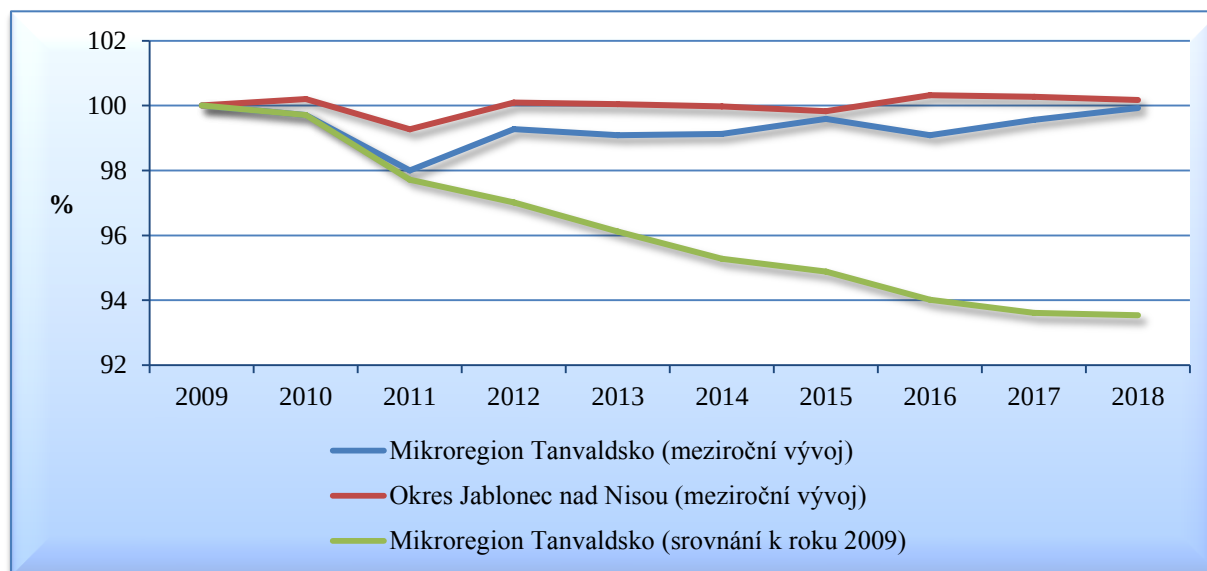
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vývoj celkového počtu obyvatel má ve sledovaném období (2009 – 2018) klesající vývojovou charakteristiku. V průběhu poslední dekády počet obyvatel klesl o 1539 obyvatel (6,4 %). Tento klesající trend probíhá již od roku 2001 (23867 obyvatel), přičemž ke klesání s větším významem dochází od roku 2010.

Následující graf zachycuje Mikroregion Tanvaldsko ve srovnání s okresem Jablonec nad Nisou v meziročním vývoji počtu obyvatel. Z grafu je patrné, že meziroční vývoj počtu obyvatel kopíruje trend vývoje širšího území okresu Jablonec nad Nisou.

Zaznamenaný výkyv v roce 2011 je primárně způsobem úpravou dat z výsledků SLDB 2011.

Graf: Srovnání meziročního vývoje počtu obyvatel v %, 2009 - 2018

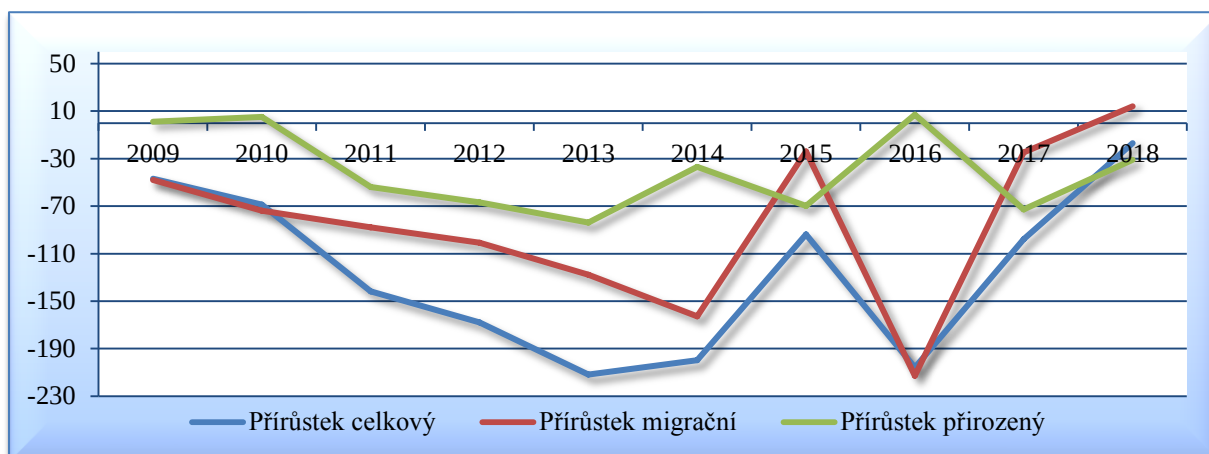
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V grafu je zachycen vývoj celkového počtu obyvatel, který je počítán k výchozímu roku 2009. Výchozí rok je znázorněn hodnotou 100% a v absolutním vyjádření v případě Mikroregionu Tanvaldsko odpovídá hodnotě 23803 obyvatel.

Celkový vývoj obyvatelstva ovlivňují dvě základní složky tohoto ukazatele. První se týká mechanického pohybu obyvatel (vystěhovalí, přistěhovalí) a druhá přirozené změny obyvatel (narození, zemřelí).

Graf: Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel v absolutních hodnotách, 2009 - 2018

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dominantní složkou, která má vliv na celkový počet obyvatel, jsou migrační přírůstky/úbytky obyvatel. Ve sledovaném období dosahuje migrační saldo záporné hodnoty ve všech letech mimo roku 2018, přičemž největší ztráta obyvatel stěhováním je patrná v období let 2012 – 2014 a v roce 2016. Průměrná roční ztráta odlivem obyvatelstva z území je 85 obyvatel. Přirozený přírůstek obyvatel je dlouhodobě pod nulovou linií a ve sledované dekádě je roční průměrná ztráta obyvatel 40 obyvatel. Celkový vývoj počtu obyvatel je pak v průměrné hodnotě s roční ztrátou 125 obyvatel.

Tabulka: Přehled údajů za přirozený a mechanický pohyb obyvatel mezi roky 2009 – 2018 v absolutních hodnotách

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
2009	247	246	839	887	1	-48	-47	23 803
2010	260	255	719	793	5	-74	-69	23 734
2011	246	300	735	823	-54	-88	-142	23 259
2012	198	265	638	739	-67	-101	-168	23 091
2013	195	279	731	859	-84	-128	-212	22 879
2014	199	236	714	877	-37	-163	-200	22 679
2015	223	293	759	783	-70	-24	-94	22 585
2016	253	246	751	964	7	-213	-206	22 379
2017	236	309	793	818	-73	-25	-98	22 281
2018	238	269	773	759	-31	14	-17	22 264

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Přirozený přírůstek je výsledkem procesu rození a vymírání obyvatel. Z vývoje narozených je zřejmé ustálení hodnot v posledních 4 letech kolem hodnoty 238 - obyvatel/rok. Počty zemřelých s průměrnou hodnotou 270 obyvatel převyšují počty narozených (výjimkou je rok 2010). Z trendů v oblasti reprodukčního chování obyvatel ČR nelze předpokládat větší pozitivní výkyvy v oblasti rození dětí, spíše se bude jednat o stabilizaci na současných hodnotách. To stejné již neplatí pro hodnoty zemřelých, u kterých lze očekávat negativní výkyvy zapříčiněné silnými demografickými vlnami poválečných ročníků, které budou mít přímý vliv na záporné hodnoty přirozeného přírůstku.

Věková struktura obyvatelstva

Věková struktura je sledována na základních věkových skupinách, které jsou svým rozložením ekonomické povahy. Jedná se o složku tzv. předproduktivní 0 až 14 let, produktivní 15 až 64 let a poproduktivní 65 let a více. Pro sledování vývoje jsou použity milníky SLDB 2001, 2011 a aktuálně rok 2018.

Tabulka: Územní srovnání vývoje dle produktivních věkových skupin a pohlaví v letech 2001, 2011, 2018

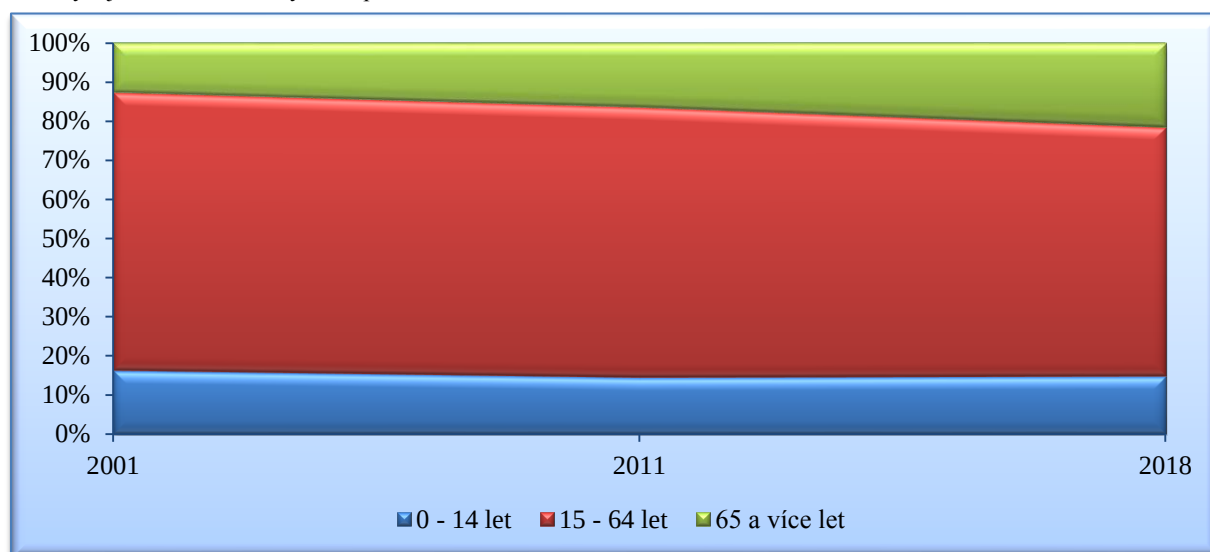
Území/rok	2001			2011			2018		
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
Mikroregion Tanvaldsko	3903	16938	3026	3381	16054	3824	3307	14159	4798
Muži	1942	8488	1139	1768	8127	1566	1693	7332	2046
Ženy	1961	8450	1887	1613	7927	2258	1614	6827	2752
Územní srovnání	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
Mikroregion Tanvaldsko (%)	16,4	71,0	12,7	14,5	69,0	16,4	14,9	63,6	21,6
Okres Jablonec nad Nisou (%)	16,0	71,0	13,1	15,0	68,9	16,1	16,1	63,1	20,7

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ze srovnání území je patrné, že Mikroregion Tanvaldsko vykazuje negativní vývoj ve věkovém složení obyvatel, který je trendově ovšem srovnatelný s územím okresu Jablonec nad Nisou. Vývoj předproduktivní složky (0-14) v absolutním vyjádření klesl z hodnot roku 2001 – 3903 dětí na 3307 dětí v roce 2018 (pokles o 15,2%). Pokles skupiny do 14 let doprovází nárůst poproduktivního obyvatelstva tj. nad 65 let, který zaznamenal oproti roku 2001 nárůst z 3026 obyvatel na 4798 (nárůst o 58,5%). Vývoj počtu produktivního obyvatelstva reprezentuje pokles této skupiny až do roku 2018. Celkem produktivní obyvatelstvo kleslo z hodnoty 16938 (2001) až na hodnotu 14159 (2018), což je vyjádřeno relativně pokles o 16,4%. Celkový pokles produktivního obyvatelstva je z důvodu nižší základny 0-14let a postupnému odcházení silných povalečných ročníků do skupiny 65+.

Vývoj poměrové složení obyvatelstva v ekonomických věkových skupinách zobrazuje následující graf, ze kterého lze vyčíst přesuny obyvatel mezi skupinami, a to primárně s největší vahou ve prospěch post produktivního obyvatelstva (obyvatelé starší 65 let).

Graf: Vývoj základních věkových skupin v letech 2001, 2011, 2018

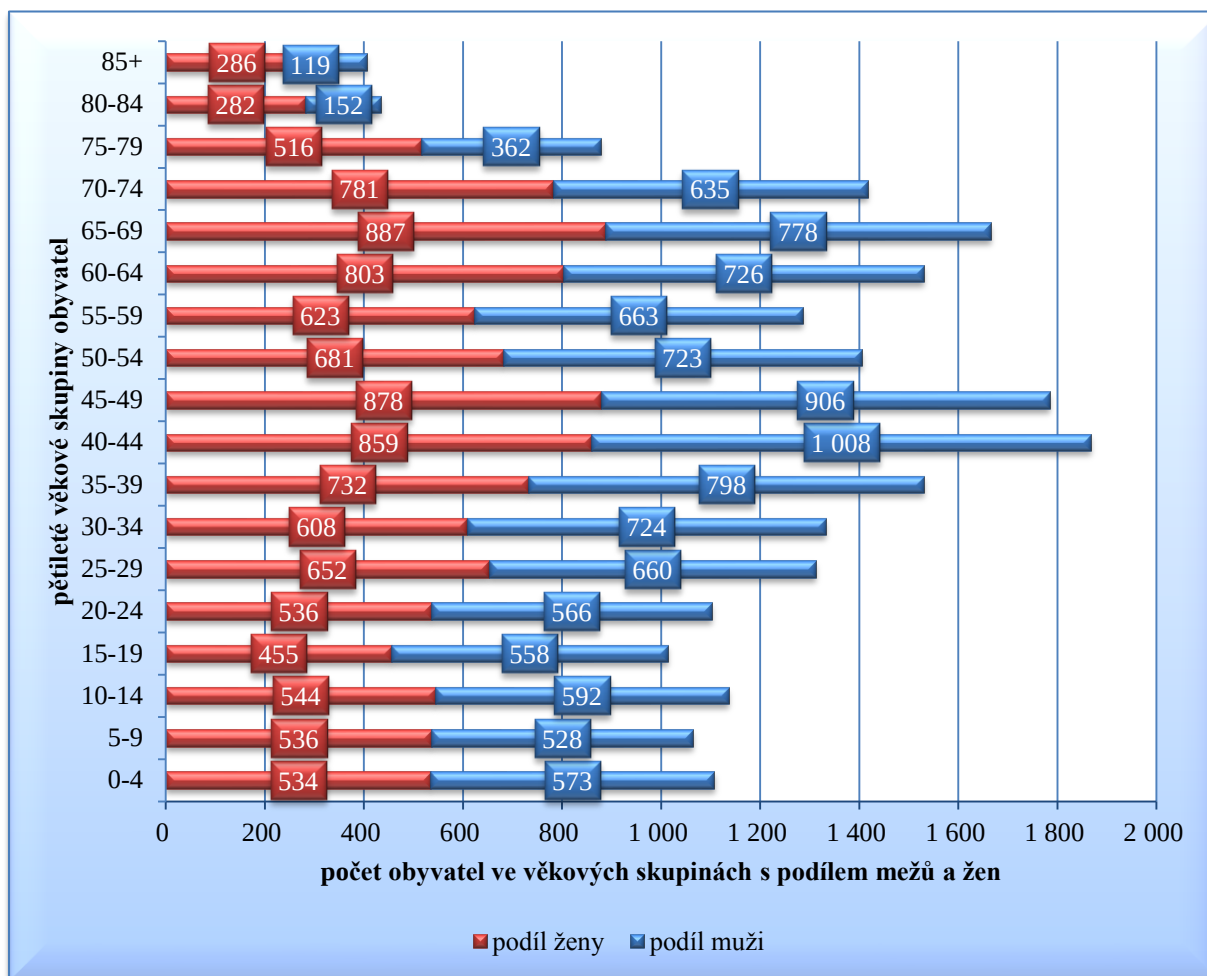

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Pro rozvojové účely je nezbytné analyzovat detailněji věkové skupiny, a to vzhledem k možnosti předvídat potřeby obyvatelstva.

Graf: Obyvatelé v pětiletých věkových skupinách celkem a dle pohlaví k 31. 12. 2018

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obsazení jednotlivých věkových skupin odpovídá negativnímu vývoji vnitřní struktury obyvatel. Nejmladší věkové skupiny (do 24 let věku) jsou obsazeny srovnatelně, ale vůči všem věkovým skupinám jsou relativněji slabé. Výkyvy v obsazenosti věkových skupin ročníků sedmdesátých let a povalečných ročníků vykazují v rámci zastoupení věkových skupin výrazné skoky a tyto skupiny jsou obsazeny největším počtem obyvatel. Tyto demografické vlny budou mít přímý vliv na další rozvojové záměry municipalit a mikroregionu. Zajištění potřeb těchto skupin obyvatelstva se bude primárně projevovat v oblasti sociálních služeb a zdravotnictví.

Věková struktura obyvatel za 20 let bude charakterizována poměrně silným zastoupením obyvatel ve věkových skupinách 65 a více let. Věkové kategorie obyvatel do 14 let se budou pohybovat na dlouhodobě ustálených ovšem nízkých hodnotách (uvažováno bez silné migrační vlny). Počet obyvatel v produktivním věku bude průběžně klesat.

Vzdělanostní struktura

Do vzdělanostní struktury obyvatelstva jsou započítáni obyvatelé starší 15 let.

Tabulka: Struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání v % v roce 2011

území	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Mikroregion Tanvaldsko	23,7	41,0	27,8	6,9	0,6
Okres Jablonec nad Nisou	19,6	37,5	32,2	10,0	0,6

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Mikroregion Tanvaldsko dosahuje ve srovnání s širším územím ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva relativně horších hodnot. Za problematické zde lze označit obyvatele, kteří dosahují jen základního vzdělání, a to v souvislostech s trhem práce a nízké flexibilitě při změnách vývoje na trhu práce. Nejvíce je zde zastoupena skupina obyvatel, která dokončila vzdělání střední bez maturity.

Tabulka: Struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání a pohlaví absolutně v roce 2011

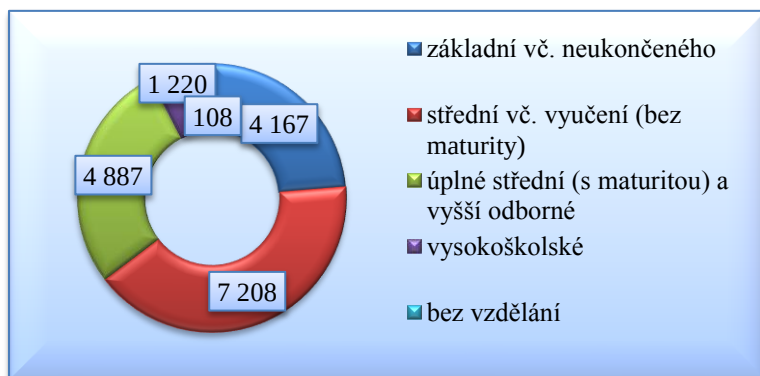
území	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Mikroregion Tanvaldsko	4 167	7 208	4 887	1 220	108
Muži	1 492	4 167	2 084	646	47
Ženy	2 675	3 041	2 803	574	61
Muži v %	17,7	49,4	24,7	7,7	0,6
Ženy v %	29,2	33,2	30,6	6,3	0,7

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Z hlediska srovnání mužů a žen v dokončeném stupni vzdělání, dosahují ženy podstatně horších hodnot, které je reprezentováno takřka třetinovým zastoupením ve stupni základního vzdělání.

Vzdělanostní struktura Mikroregionu Tanvaldsko je zachycena v následujícím grafu, ze kterého lze vyčíst absolutní hodnoty reprezentující jednotlivé kategorie.

Graf: Vzdělanostní struktura obyvatel v roce 2011, absolutní hodnoty

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Dominantní je tedy vzdělání střední bez maturity, následuje úplné střední a základní včetně neukončeného.

HOSPODÁŘSTVÍ

V této kapitole jsou analyzovány popisné a vývojové charakteristiky municipální ekonomiky Mikroregionu Tanvaldsko. Jedná se o analýzu podnikatelských subjektů, zaměstnanosti resp. trhu práce, mobility pracovní síly.

Tabulka: Ekonomické subjekty se sídlem na území mikroregionu Tanvaldsko k 31. 12. 2019

	Celkem	právníké osoby	- v tom obchodní společnosti	fyzické osoby	podíl fyzických osob (%)
Albrechtice v J. h.	129	19	8	110	85,3
Desná	746	97	39	649	87,0
Harrachov	694	168	58	526	75,8
Jičtín pod Bukovou	140	22	9	118	84,3
Kořenov	327	63	24	264	80,7
Plavy	275	39	17	236	85,8
Smržovka	1093	189	105	904	82,7
Tanvald	1510	215	102	1295	85,8
Velké Hamry	620	93	38	527	85,0
Zlatá Olešnice	166	26	8	140	84,3
Zásada	264	41	26	223	84,5
Josefův Důl	284	52	20	232	81,7

Zdroj: VDB ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka zachycuje **registrované** ekonomické subjekty se sídlem v obcích mikroregionu, tzn., že zde nemusí jednoznačně působit. Zároveň z dat není možné určit subjekty, které v obcích Mikroregionu Tanvaldsko působí a sídlo mají v jiné obci. Převládající právní formou subjektů je živnostenské podnikání 83,6 % (5224 subjektů). Registr ekonomických subjektů formálně eviduje v obcích Mikroregionu Tanvaldsko celkem 6248 subjektů. Téměř polovinu všech právnických osob tvoří příspěvkové a neziskové organizace a společenství vlastníků jednotek, vč. bytového družstva a obce. Celkově struktura ekonomických subjektů dominují fyzické osoby (83,6 % ze všech ekonomických subjektů).

Nejvíce subjektů vykazuje jednotlivě aktivitu v oborech – stavebnictví (16,1 %), obchod (15,8 %) a stravování a pohostinství (8,8 %). Ze struktury ekonomických subjektů lze dovozovat, že tyto tržní segmenty jsou spíše městotvorné. Nejvíce ekonomických subjektů - téměř 1/5 působí v oblasti cestovního ruchu (stravování, pohostinství, ubytování, doplňkové služby). Ostatní sektory můžeme charakterizovat jako spíše obslužné. Ekonomickou základnu v rámci Mikroregionu Tanvaldsko lze hodnotit jako diverzifikovanou.

Téměř 2/3 subjektů neuvádí počty svých zaměstnanců. 30,1 % ekonomických subjektů nezaměstnává žádného zaměstnance, 4,6 % subjektů vykazuje 1-5 zaměstnanců, necelé jedno procento ekonomických subjektů zaměstnává 6-9 pracovníků, více než 0,5 % subjektů vykazuje 10-19 zaměstnanců. Ostatní velikostní kategorie dle počtu zaměstnanců se pohybují v řádu jednotek podnikatelských subjektů.

V návaznosti na data Českého statistického úřadu ke dni 31.12.2019 lze identifikovat podíl aktivních ekonomických subjektů, tj. ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. Z celkového počtu ekonomických subjektů se sídlem na území Mikroregionu Tanvaldsko vykazuje ekonomickou aktivitu cca 45,1 % subjektů. Lze tedy konstatovat, že více než polovina evidovaných ekonomických subjektů je neaktivní.

Cestovní ruch jako oblast ekonomického rozvoje mikroregionu

Ze závěrů analýz municipálních rozvojových dokumentů v Mikroregionu Tanvaldsko, které se opírají o realizovanou socioekonomickou analýzu území, dotazníkové šetření, které proběhlo ve všech zpracovávaných obcích, řízené rozhovory s představiteli místních samospráv a komunitní projednání s veřejností ve všech zpracovávaných obcích vyplývají následující teze rozvoje cestovního ruchu v Mikroregionu Tanvaldsko:

- 1) Harrachov, Albrechtice v Jizerských horách, Kořenov, Desná jsou významnými destinacemi zejména zimní turistiky (sjezdové lyžování, skokanské můstky, běžecké lyžování)
- 2) uvedené významné turistické destinace jsou však kapacitně vyčerpané (nedostatek prostoru pro zázemí, obtížné dosahování současných parametrů trávení volného času, které turisté (účastníci cestovního ruchu) očekávají a vyžadují)
- 3) obyvatelé regionu, starostové i provozovatelé atraktivit cestovního ruchu se obávají ztráty konkurenceschopnosti území ve srovnání s nově vznikajícími destinacemi, které zvyšují kvalitativní standardy (a to jak v ČR, tak v blízkém zahraničí – východní Německo, Polsko, Slovensko)
- 4) bude-li se cestovní ruch v mikroregionu dále realizovat standardním, dlouhodobě konvenčním způsobem bez nových impulsů a inovací, ke ztrátě konkurenceschopnosti nebo jejímu výraznému omezení dojde
- 5) region má značný sociokulturní a historický potenciál, který však není využit buď vůbec, nebo jen ve velmi omezené míře:
 - vysoce atraktivní příroda a krajina (přírodní i urbanizovaná) pro celoroční turistiku všech cílových skupin
 - významná a bohatá industriální historie území (minimálně v národním, spíše však v evropském kontextu) – textil, sklo, hutnictví
 - významná sportovní historie a tradice zejména v lyžařských disciplínách (evropský kontext)
 - dílčí, avšak stále živá tradice lázeňství (Desná, Harrachov)
 - prostorová blízkost obcí uvnitř mikroregionu; velmi dobrá rekreační dostupnost z metropolitních území
 - podnikavost obyvatel obcí mikroregionu – nápady a inovace v nabídce atraktivit cestovního ruchu (závody psích spřežení, skoky na kolech, skoky na saních, muzeum socialistických vozů, střelnice, odkaz Járy Cimrmana, apod.), avšak bez náležité systémové propagace a informovanosti
- 6) s ohledem na parametry území (horský charakter, omezená kapacita území, obtížná dopravní dostupnost nákladní dopravou – šířkové parametry silničních komunikací, sněhové podmínky, dlouhé zimní období, perifernost oblasti – přes příhraniční polohu regionu dopravní nedostupnost atraktivních zahraničních trhů) a strukturální ekonomický problém zániku nekonkurenceschopných hospodářských odvětví, který se nepodařilo ve větší míře ani

časovém období 30 let od ekonomické transformace překonat, je zřejmé, že rozvoj hospodářských odvětví založených na průmyslové výrobě je pouze okrajový

Vzhledem k významu cestovního ruchu pro všechny obce v řešeném území Mikroregionu Tanvaldsko je žádoucí problematiku podrobně koncepčně rozpracovat.

Cestovní ruch je vnímán Mikroregionem jako perspektivní ekonomické odvětví, které je aktivně realizováno ve většině obcí mikroregionu. Menší nebo žádný užitek z cestovního ruchu vykazují obce Zásada, Plavy, Velké Hamry. Klíčová rekreační střediska jsou v Harrachově, Kořenově a v Albrechticích v Jizerských horách. Ostatní obce, byť poskytují zázemí pro cestovní ruch a turistiku, nemají takové podmínky (přírodní, sněhové, infrastrukturní, finanční) pro silný izolovaný (individuální) rozvoj turistiky. I přesto se k cestovnímu ruchu aktivně hlásí a pokládají jej za zásadní ekonomické odvětví celého regionu.

Nezaměstnanost

Ve srovnání s okresem Jablonec nad Nisou dosahuje nezaměstnanost v Mikroregionu Tanvaldsko srovnatelných hodnot.

Tabulka: Vývoj nezaměstnanosti dle pohlaví a území v %

území	Podíl nezaměstnaných osob v %							
	2010	2011	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mikroregion Tanvaldsko	8,0	7,5	7,2	6,1	5,3	3,6	3,5	3,0
Muži	8,2	7,3	7,3	5,9	5,2	3,6	3,6	2,7
Ženy	7,9	7,7	7,1	6,3	5,5	3,7	3,4	3,3
Okres Jablonec nad Nisou	7,4	6,6	6,7	5,6	4,9	3,6	3,3	2,9
Muži	7,6	6,6	6,6	5,3	4,5	3,5	3,1	2,6
Ženy	7,3	6,5	6,9	6,0	5,3	3,8	3,5	3,2

Zdroj: ČSÚ, Integrovaný portál MPSV, vlastní zpracování

Pozn. ukazatel Podíl nezaměstnaných osob je využíván MPSV od 1. 1. 2013, pro srovnání s minulými roky je využito dopočítaných hodnot ČSÚ. Hodnoty let 2012, 2013 nejsou k dispozici.

V tabulce je sledováno období deseti let. V tomto období je zachycen vývoj nezaměstnanosti v celém ekonomickém cyklu (ekonomický růst a krize). V období ekonomického růstu (od 2015 a dále) nezaměstnanost postupně klesá od hranice 7 % a tenduje směrem k 3% míře nezaměstnanosti. V období ekonomické krize došlo k nárůstu nezaměstnanosti, což platí pro celé území okresu Jablonec nad Nisou, které dosahovalo hodnot kolem 7%. V současnosti (rok 2019) je nezaměstnanost tvořena krátkodobou nezaměstnaností obyvatel cca 1,5% a dlouhodobou nezaměstnaností 1,5%. V Mikroregionu Tanvaldsko je v současné době zaznamenán nedostatek volných pracovních míst vzhledem k počtu uchazečů o zaměstnání. Na jedno volné pracovní místo připadá 1,5 uchazeče o zaměstnání. V tomto ohledu je nerovnováha trhu práce na území mikroregionu nutně závislá na vyjížďce za prací do dalších středisek s rozvinutou pracovní funkcí. Z mikroregionu pak vyjíždí za prací cca pětina ekonomicky aktivního obyvatelstva. Nejsilnější směrové proudy vyjížďky jsou Jablonec nad Nisou, Liberec.

TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

V této kapitole jsou analyzovány základní infrastrukturální oblasti - technická a dopravní z pohledu společných mikroregionálních aktivit.

Technická infrastruktura

Obce mikroregionu evidují následující problémy v oblasti technické infrastruktury s vazbou na potenciální společné řešení:

- infrastruktura pro čištění odpadních vod (řada obcí regionu řeší problém již nyní společně - zejména ČOV) - rozšiřování, doplňování, zvyšování kapacity vodohospodářské infrastruktury je žádoucí organizovat systémově na bázi spolupráce obcí v rámci mikroregionu
- systém nakládání s odpady - revize systému, nastavení společných parametrů pro externí partnery (úspora nákladů, zvýšení kvality nakládání s odpady)

Kapacita infrastrukturních sítí je celkově v obcích mikroregionu dostatečná s potenciálem pro další rozvoj.

Dopravní infrastruktura

Klíčovými silničními komunikacemi regionu jsou silnice první třídy:

- I/10 - trasa: Turnov (I/35, D10) - Železný Brod - **Plavy - Velké Hamry - Tanvald (I/14) - Desná - Kořenov - Harrachov** - státní hranice (PL)
- I/14 - trasa: Liberec - I/65 (→ I/35) - Jablonec nad Nisou - Lučany nad Nisou - **Smržovka - Tanvald (I/10)**; napojení města Harrachov na Rokytnici nad Jizerou, Vrchlabí

Dostupnost mikroregionu po silničních komunikacích je i vzhledem k periferní a horské poloze velmi dobrá - orientační časová dostupnost je následující:

Praha - Harrachov	100 min.
Liberec - Harrachov	52 min.
Jablonec nad Nisou - Harrachov	37 min.
Turnov - Harrachov	51 min.

Z hlediska dostupnosti horských rekreačních areálů, specificky místních částí obce Kořenov (Příchovice, Rejdice) a částí města Desná (Černá Říčka, Souš) je důležitá silnice II/290, která uvedené oblasti propojuje se silnicí č. I/10, tak s dalšími oblastmi Krkonoš (Jilemnice, Vrchlabí), tak Jizerských hor (Frýdlantsko). Vzhledem k povětrnostním podmínkám a nutnosti zvýšené ochrany zdroje pitné vody v přehradní nádrži Souš je však část silnice II/290 mezi Desnou a Hejnicemi v zimním období pro automobilovou dopravu uzavřena a tudíž přímé spojení mezi Tanvaldskem a Frýdlantskem je v tomto období zcela přerušeno.

Silniční dostupnost dalších obcí Mikroregionu Tanvaldsko je navázána na hlavní komunikace I/10 a I/14 krajskými silnicemi III. tříd. Tyto komunikace jsou celkově v horším technickém stavu zejména ve vztahu k vnitřním perifériím řešeného území (Zlatá Olešnice, Velké Hamry - Zásada).

Bezmotorová doprava

Tanvaldsko je mikroregionem se značným turistickým potenciálem. V území jsou vedeny jak cyklotrasy, tak pěší turistické trasy. Území je těmito trasami zajištěno ve velkém rozsahu. V rámci rozvoje mikroregionu je žádoucí sjednotit systém péče o turistické a cykloturistické trasy a v rámci společných projektů tyto trasy vybavovat a propagovat. Stejně tak je významné napojovat na existující trasy další turistické atraktivity i v méně turisticky exponovaných lokalitách.

Doprava v klidu

Parkování osobních motorových vozidel je v obcích Mikroregionu Tanvaldsko problematické zejména:

- v lokalitách hromadného bydlení (sídliště)
- v místech koncentrace cestovního ruchu (podle sezóny)

Jednotlivé obce řeší problematiku kapacity parkovacích míst individuálně dle územních možností. Neproblematičtější jsou lyžařská centra v zimní sezóně: Albrechtice v Jizerských horách, Jiřetín pod Bukovou, Josefův Důl, Desná, Kořenov, Harrachov.

V rámci mikroregionu by měl být vytvořen systém spolupráce, komunikace a provázanosti jednotlivých obcí, resp. turistických destinací (nástupy na lanovky lyžařských center, nástupy na běžecké trasy, cykloturistické trasy).

Dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou odpovídá lokalizaci a charakteru území. Obce, které leží na hlavních dopravních tazích I/10 a I/14 jsou dopravně obsluhovány veřejnou autobusovou dopravou velmi dobře, a to jak v pracovní dny, tak o víkendech a svátcích.

Obce mimo hlavní dopravní tahy, které nejsou vyhledávanými turistickými destinacemi, jsou obsluhovány velmi dobře v pracovních dnech. Žádná nebo pouze minimální je obslužnost těchto obcí o víkendech a svátcích.

V obci je základní dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou zajišťována autobusovými a vlakovými spoji.

Územím Mikroregionu Tanvaldsko prochází 3 lokální železniční tratě:

035 Železný Brod - Tanvald (**Plavy, Velké Hamry, Tanvald**) - napojení na železniční uzel **Turnov** (→ Praha, Pardubice, Jičín, Liberec, Mladá Boleslav)

036 Liberec - Harrachov (**Smržovka, Tanvald, Desná, Kořenov, Harrachov**) - napojení na železniční uzel Liberec (Hrádek nad Nisou, SRN, Česká Lípa, Děčín, **Turnov**)

034 Smržovka - Josefův Důl (**Smržovka, Jiřetín pod Bukovou, Josefův Důl**) - napojení na trať **036**

Dopravní obslužnost vlakovou dopravou je zajištěna ve všední dny, o víkendech a svátcích v dostatečném rozsahu. Trať jsou využívány jak pro každodenní přepravu obyvatel do zaměstnání, škola a za službami, tak pro zajištění turistické dostupnosti mikroregionu.

VYBAVENOST

Školství a vzdělávání

Tabulka: Školy a školská zařízení v obcích mikroregionu Tanvaldsko

	MŠ	ZŠ	ŠD	ŠK	ZUŠ	SVČ	Gym.	SŠ	SOU
Albrechtice v J. h.	1	1	1						
Desná	1	1	1						
Harrachov	1	1	1						
Jiřetín pod Bukovou									
Kořenov	1	1	1						
Plavy	1	1	1						
Smržovka	1	1	1						
Tanvald	1	3	2	1	1	1	1	2	
Velké Hamry	2	1	1						
Zlatá Olešnice	1	1	1						
Zásada	1	1	1						
Josefův Důl	1	1	1						
CELKEM	12	13	12	1	1	1	1	2	

Zdroj: MŠMT, Rejstřík škol; vlastní zpracování

Vysvětlivky: MŠ - mateřská škola, ZŠ - základní škola, ŠD - školní družina, ŠK - školní klub, ZUŠ - základní umělecká škola, SVČ - středisko volného času, Gym. - gymnázium, SŠ - střední škola, SOU - střední odborné učiliště, **ZŠ spojená s MŠ**

Kapacita mateřských škol pokrývá potřeby území, je však naplněná téměř na 100 %. Kapacita základních škol je celkově v mikroregionu naplněná na cca 50 %. Péče o školská zařízení, zejména udržení základního školství v regionu je pro rozvoj území zcela zásadní. I s ohledem na poměrně nízkou kapacitní vytiženost základních škol je třeba hledat v rámci mikroregionu společné řešení pro případnou vynucenou optimalizaci.

V území je dostupné též základní umělecké vzdělání (ve spádovém centru), v omezení míře je též k dispozici střední vzdělání (gymnázium, obchodní akademie). Žáci z regionu dále využívají možnosti vzdělávání v dopravně dobře dostupných spádových centrech vyššího řádu (zejm. Jablonec nad Nisou, Liberec, popř. Železný Brod či Turnov).

Zdravotnictví

Tabulka: Zdravotnická zařízení

	PLD	PLDe	ZL	Nem.	ZS	Lék.	Ostatní*
Albrechtice v J. h.							
Desná	2	1	1			1	
Harrachov	1	1	1			1	3
Jiřetín pod Bukovou	1		1				1
Kořenov	1						
Plavy	1						1
Smržovka	1	1	3			1	3
Tanvald	3	2	3	2		3	19
Velké Hamry	1	1	2		1	1	1
Zlatá Olešnice							1
Zásada	1		1				
Josefův Důl	1						
CELKEM	13	6	12	2	1	7	29

Zdroj: ÚZIS (registr zdravotnických zařízení), vlastní zpracování

Vysvětlivky: PLD - praktický lékař pro dospělé, PLDe - praktický lékař pro děti, ZL - zubní lékař, Nem. - nemocnice, ZS - výjezdové místo rychlé záchranné služby, Lék. - lékárna

V Mikroregionu Tanvaldsko je zajištěna základní zdravotní péče. Kromě Albrechtic v Jizerských horách a Zlaté Olešnice je ve všech obcích k dispozici praktický lékař pro dospělé, ve většině obcí je též zubní lékař, v téměř polovině obcí je lékárna. V regionu je celkem k dispozici 69 zdravotnických zařízení většinou ambulantních. Lůžkovou zdravotní péči zajišťují dvě nemocniční zařízení v Tanvaldu, a to 1 nemocnice a 1 LDN.

Specifikace rozšířené nabídky zdravotnických služeb:

Tabulka: Zdravotnická zařízení - OSTATNÍ*

	Ostatní
Harrachov	• anesteziologie a intenzivní medicína (1) • chirurgie, radiologie a zobrazovací metody (2)
Jiřetín pod Bukovou	• ošetřovatelství (1)
Plavy	• fyzioterapie (1)
Smržovka	• zubní laboratoř (1) • gynekologie (1) • fyzioterapie (1)
Tanvald	• fyzioterapie (3) • zubní technik (1) • optometrista (2) • dentální hygienistka (1) • gynekologie (2) • ORL (1) • plastická chirurgie (1) • anesteziologie (2) • chirurgie (2) • ortopedie (1) • oftalmologie (1) • neurologie (1) • RTG (1)
Velké Hamry	• všeobecná sestra - domácí péče (1)
Zlatá Olešnice	• fyzioterapie (1)

Zdroj: ÚZIS (registr zdravotnických zařízení), vlastní zpracování

Další spádová zařízení (ambulantní, lůžková) jsou pro obyvatele Mikroregionu Tanvaldsko dostupná v Jablonci nad Nisou a v Liberci, popř. v Turnově či ve Vysokém nad Jizerou.

Problémem zdravotní péče v regionu je nedostatečná kapacita zdravotnických zařízení, zejména v oboru stomatologie nebo praktické lékařství - odchod lékařů v důchodovém věku, nízká atraktivita území pro nové mladé lékaře. Problematika by měla být řešena komplexně v rámci celého mikroregionu s cílem zajistit dostatečnou kapacitu s optimální lokalizací pro obyvatele regionu v základních zdravotnických službách - praktické lékařství pro dospělé, praktické lékařství pro děti, zubní lékařství.

Sociální péče

Tabulka: Zařízení sociálních služeb (dle poskytované sociální služby)

Sociální služba poskytovaná v obci	Desná	Harrachov	Smržovka	Tanvald	Velké Hamry	Josefův Důl
Pečovatelská služba	1		1	1	1	1
Sociální rehabilitace		2		1		
Odlehčovací služba			1			
Chráněné bydlení			1			
Odborné sociální poradenství			1	1		
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež			1			
Podpora samostatného bydlení				1		
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				2		
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením				1		
Terénní programy				2		
Domovy pro seniory					1	
Domovy se zvláštním režimem					1	
CELKEM	1	2	5	9	3	1

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

V Mikroregionu Tanvaldsko je poskytováno z hlediska věcného zaměření celkem 12 sociálních služeb (registrovaných sociálních služeb je 21). Sociální služby jsou zajišťovány v 6 obcích mikroregionu. Žádnými sociálními službami nedisponují obce: Albrechtice v Jizerských horách, Jiřetín pod Bukovou, Kořenov, Plavy, Zlatá Olešnice a Zásada.

Tabulka: Sociální služby dle cílových skupin

Sociální služba poskytovaná v obci	Desná	Harrachov	Smržovka	Tanvald	Velké Hamry	Josefův Důl
Senioři	1		1	2	2	1
Osoby se zdravotním postižením	1		3	2	1	
Osoby s kombinovaným postižením		1	1	3		
Osoby s mentálním postižením		1		1		
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy		1	1	1		
Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče		1				
Osoby s chronickým onemocněním			1		1	
Osoby s tělesným postižením			1	4		
Osoby s jiným zdravotním postižením			2			1
Rodiny s dítětem/děťmi			2	4		
Osoby bez přístřeší			1			

Osoby v krizi			1	1		
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách			1	2		
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy			1	1		
Etnické menšiny			1	1		
Osoby s chronickým duševním onemocněním				2		

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Sociální služby v Mikroregionu Tanvaldsko obsluhují celkem 16 cílových skupin. Nejvíce služeb je zaměřeno na cílovou skupinu **senioři** (7) a **osoby se zdravotním postižením** (7), třetí nejfrekventovanější cílovou skupinou jsou **rodiny s dětmi** (6).

Tabulka: Sociální služby dle formy poskytování

Sociální služba poskytovaná v obci	Desná	Harrachov	Smržovka	Tanvald	Velké Hamry	Josefův Důl
Pečovatelská služba	T		A,T	T	T	T
Sociální rehabilitace		A,T,P		T		
Odlehčovací služba			A,T			
Chráněné bydlení			P			
Odborné sociální poradenství			A	A,T		
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež			A,T			
Podpora samostatného bydlení				T		
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				A,T		
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením				A,T		
Terénní programy				T		
Domovy pro seniory					P	
Domovy se zvláštním režimem					P	

Zdroj: MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Vysvětlivky: T = terénní, A = ambulantní, P = pobytová

Většina sociálních služeb v Mikroregionu Tanvaldsko je poskytována ve formě **terénní** služby (14), v **ambulantní** formě je poskytováno 8 služeb a v **pobytové** formě 4 služby.

S ohledem na demografické a společenské změny v socioekonomické struktuře bude třeba připravit podmínky pro zajištění sociálních služeb zejména pro cílovou skupinu **senioři** a **osoby s různými druhy onemocnění/postižení**. Ve vazbě na vývoj zdravotního stavu obyvatel, resp. pokrok v lékařské péči bude třeba věnovat zvýšenou pozornost zejména kapacitě pobytových zařízení. Posílena by měla být i preventivní složka u cílových skupin osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených, resp. osob, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy.

Sociální oblast by v rámci Mikroregionu Tanvaldsko měla být řešena systémově v rámci sektorové koncepce, například komunitním plánováním sociálních služeb.

Sport, kultura a volnočasové aktivity

Sport, kultura a volnočasové aktivity jsou ve většině případů řešeny individuálně každou jednotlivou obcí mikroregionu.

Obce též využívají vzájemné spolupráce v rámci sdílení sportovní, kulturní, popř. volnočasové infrastruktury. Sdílení těchto zařízení je oboustranně efektivní (vytížená kapacita a jednodušší pokrytí nákladů provozu a údržby x úspora investičních nákladů na výstavbu dalšího zařízení). Vzhledem k bezproblémové dopravní dostupnosti obcí v rámci mikroregionu je záměr sdílení infrastruktury velmi žádoucí.

V rámci jednotlivých obcí by mělo též dojít k revizi kapacit sportovní, kulturní a volnočasové infrastruktury s ohledem na zařazení této infrastruktury do rozšíření nabídky pro účely cestovního ruchu (viz kapitola Cestovní ruch jako oblast ekonomického rozvoje mikroregionu).

Mikroregion Tanvaldsko mapuje akce v jednotlivých obcích a zveřejňuje je na svých internetových stránkách www.tanvaldsko.info.

DSO Mikroregion Tanvaldska organizuje každoročně periodicky se opakující "**Spanilou jízdu Cyklostezkou Járy Cimrmana**" a s podporou mikroregionu probíhá tradiční akce "Nostalgické jízdy" na ozubnicové železnici, jejímž pořadatelem je Železniční společnost Tanvald o.p.s.

Jiné kulturní, sportovní a společenské akce realizují v regionu obce nebo jiní pořadatelé. V rámci Mikroregionu Tanvaldsko neprobíhá žádná koordinace akcí. DSO Mikroregion Tanvaldska souborně informuje o konaných akcích v **Kalendáři akcí Mikroregionu Tanvaldsko** v rámci vydávaného **Zpravodaje Mikroregionu Tanvaldsko**.

Komerční služby

V oblasti komerčních služeb je úloha Mikroregionu Tanvaldsko koordinační a informační ve vztahu k rozvoji cestovního ruchu. Mikroregion Tanvaldsko na svém webu www.tanvaldsko.info poskytuje přehled ubytovacích, stravovacích a některých dalších doplňkových služeb cestovního ruchu. Aktualizace je zajištěna 2x ročně s využitím datového skladu Libereckého kraje. Jiný koordinační a informační systém v rámci cestovního ruchu mikroregion nerealizuje.

SPRÁVA MIKROREGIONU

Hospodaření mikroregionu

Mikroregion hospodaří každoročně se stabilním objemem finančních prostředků ve výši cca 2 mil. Kč, přibližně polovinu rozpočtu tvoří transfery od členských obcí. DSO je též úspěšný v získávání dotačních prostředků, zejména neinvestičních. Potenciál DSO je však i v oblasti investic a měl by být v rámci budoucího rozvoje v řešených tématech více rozvinut. V rámci mikroregionu by měla být dlouhodobě zajištěna minimální ekonomická stabilita (rozpočtový vývoj DSO to pozitivně ukazuje). Mikroregion má řadu zkušeností s úspěšnými projekty a další rozvojový trend svazku obcí je třeba udržet z důvodu vysoké efektivity společných projektů (ve společně řešitelných oblastech) ve srovnání s individuálním řešením v každé obci.

Tabulka: Vývoj rozpočtového hospodaření DSO Mikroregion Tanvaldsko v letech 2015 - 2018 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018
Nedaňové příjmy	1113	551	929	1085
Neinvestiční přijaté dotace	6570	1990	1045	2739
Investiční přijaté dotace	3942	0	0	0
Příjmy	11625	2542	1974	3824
Běžné výdaje	8269	1921	2016	4023
Kapitálové výdaje	3750	0	0	0
Výdaje celkem	12019	1921	2016	4023
Saldo příjmů a výdajů	-394	621	-42	-199
Příjmy od členských obcí	2138	994	1045	1183
Podíl příjmů od členských obcí na celkových příjmech DSO	18,39%	39,10%	52,94%	30,94%

Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

Projekty Mikroregionu Tanvaldsko od roku 2014 - 2015:

1. **Místa s tradicí** – partnerský projekt z let 2014 – 2015, spolufinancování z Programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česko – Polsko. Partnerem město Stara Kamienica (PL). Výstupem jsou informační panely Místa s tradicí, množství sebraných dokumentů o tradicích území, propagační materiály. Celkové uznatelné výdaje (CUV) 23 926,03 Eur. → [cestovní ruch](#)
2. **Vybudování systému odděleného sběru bioodpadů Tanvaldsko**, realizace v roce 2014. Spolufinancováno z OP ŽP. Zúčastněné obce pořídily z projektu celkem 355 ks domácích kompostérů. CUV celého projektu 1 260 370,00 Kč. → [odpadové hospodářství](#)
3. **Vytvoření komplexního systému separace biologicky rozložitelného odpadu v Mikroregionu Tanvaldsko**, realizace v r.2015. Spolufinancováno z OP ŽP. Výstupem projektu nákup 1 300 ks domácích kompostérů do území zapojených obcí. CUV 5 463 479,50 Kč. → [odpadové hospodářství](#)
4. **MIKROREGION TANVALDSKA - MOBILNÍ KOMPOSTÁRNA**, realizace v r. 2015. Spolufinancováno z OP ŽP. Výstupem projektu je nákup mobilní kompostárny, štěpkovače LASKI a 5 kontejnerů na tříděný odpad. CUV 3 840 903,00 Kč. → [odpadové hospodářství](#)
5. V roce 2016 je DSO Mikroregion Tanvaldsko je zapojen do projektu Svazu měst a obcí ČR s názvem „**Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností**“ (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.0000. V rámci projektu

byla vytvořena poradenská kancelář DSO, byly vyčerpány prostředky na osobní náklady v celkové výši cca 1 987 900 Kč). → **management mikroregionu**

6. V roce 2017 realizován projekt **Propagace společného přírodního a kulturního dědictví**, spolufinancováno z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Republika Česka – Polska, Fond mikroprojektů Nisa-Nysa. Výstupem projektu byl vydán soubor propagačních letáků včetně prezentačních desek pro 12 členských obcí (12 000 ks) a letní cykloturistické mapy Mikroregionu Tanvaldsko s přesahem do Polska (10 000 ks). CUV projektu 17 108,61 Eur. → **cestovní ruch**
7. Od 1. 3. roku 2018 do 28.2.2020 je realizován projekt **Plánování regionálního rozvoje v MT**, spolufinancovaný z OP Z. V rámci projektu se zpracovalo 10 programů rozvoje obcí a Program rozvoje Mikroregionu Tanvaldsko. CUV jsou 3 223 500 Kč. → **management mikroregionu**
8. V roce 2019 byl proveden projekt „**Mediální propagace Cyklostezky Jára Cimrmana**“, spolufinancovaný z Grantového fondu LK, DT Podpora nadregionálních produktů cestovního ruchu. Dotace ve výši 54 000 Kč, CUV 110 000 Kč. → **cestovní ruch**
9. V roce 2019 byla poskytnuta dotace z GF LK z programu 2.1 Program obnovy venkova, Dotačního titulu 7 - integrované projekty venkovských mikroregionů na spolufinancování přípravy "**Projektové dokumentace na společný Dům sociálních služeb v Mikroregionu Tanvaldsko**". Dotace byla poskytnuta ve výši 1.000.000,-- Kč. Předpokládané CUV 1.500.000,-- Kč. → **sociální služby**

Rok 2020:

Požádáno o dotaci z GF LK z programu 2.1 Program obnovy venkova, Dotačního titulu 6 na financování osobních nákladů na pozici **Poradce pro Mikroregion Tanvaldsko** v kanceláři DSO. Dotace je požadována na OON ve výši 240 000 Kč. CUV dokládané k vyúčtování budou 343 000 Kč, jinak budou mnohonásobně větší na provoz celé kanceláře. → **management mikroregionu**

Dále je požádáno o dotaci z GF LK na rozvoj cyklo dopravy v oblasti projektové přípravy, projekt je zatím v procesu hodnocení. CUV jsou cca 800 000 Kč. → **cestovní ruch**

Dále budou s určitostí realizovány projekty:

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Mikroregionu Tanvaldsko → **sociální služby**
- Strategie rozvoje CR v Mikroregionu Tanvaldsko → **cestovní ruch**

Projekty mikroregionu realizované v letech 2014 - 2019 a projekty předpokládané v r. 2020 cílí do společných rozvojových oblastí mikroregionu Tanvaldsko, a to:

- management mikroregionu
- cestovní ruch
- sociální služby
- odpadové hospodářství

Organizace mikroregionu

DSO Mikroregion Tanvaldska disponuje třemi pracovníky:

- manažerka mikroregionu
- poradkyně mikroregionu
- projektová manažerka

Běžná agenda mikroregionu a standardní služby členským obcím, včetně hospodářské činnosti jsou realizovány v rámci servisní platformy Centrum společných služeb.

Mikroregion provozuje dvě internetové stránky - oficiální stránky www.tanvaldsko.info a projektové stránky www.tanvaldsko.eu. Oficiální webové stránky působí „bohatě“, jsou aktualizované, obsahují jak organizační informace o DSO a CSS, tak i technické informace provozu DSO, informace o akcích regionu, obecné informace o mikroregionu, apod. S ohledem na širší záběr webu lze konstatovat nižší uživatelskou přehlednost stránek, nepřesnost v označování rubrik a obsahu těchto rubrik, zavádějící horizontální x vertikální menu, absenci ucelených bloků informací např. pro turisty (pod turistickými informacemi není ubytování ani zajímavosti a cíle - to má vlastní záložku, apod.). Některé stránky se také nezobrazují správně (např. filmová turistika) - je třeba zkontrolovat zobrazování stránek na různých prohlížečích. Stránky celkově postrádají přehlednější systém. Vzhledem k dominantnímu tématu cestovního ruchu by měl být vytvořen samostatný web mikroregionu orientovaný pouze na cestovní ruch i s výraznější participací soukromých subjektů zainteresovaných v regionu na rozvoji turistiky, ideálně s on-line podporou informačních center mikroregionu. Komplexní turistický informační systém mikroregionu by měl být navržen jako součást systémového řešení rozvoje turistiky v Mikroregionu Tanvaldsko.

Mikroregion Tanvaldsko je členem Turistického regionu Jizerské hory - mikroregion je zastoupen v Radě Turistického regionu a v marketingové skupině.

SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU TANVALDSKO

Celková SWOT analýza Mikroregionu Tanvaldsko odráží společné silné, slabé stránky, příležitosti a ohrožení vnímané plošně obcemi na celém území mikroregionu. Přehlednými a konkrétně formulovanými výroky uzavírají analytickou část programu. Údaje ve SWOT analýze jsou formulovány na základě:

- analýzy statistických dat (sekundárních dat čerpaných z administrativních zdrojů)
- analýzy primárních dat (sběr dat proběhl v rámci zpracovatelského terénního šetření)
- vyhodnocení dotazníkového šetření v obcích
- výstupů komunitních projednání v obcích
- výstupů projednání s představiteli Mikroregionu Tanvaldsko

Silné stránky

- výhodná časová dostupnost sídelní aglomerace Liberec - Jablonec nad Nisou
- kvalitní dopravní napojení do centra ČR
- horské prostředí s vysokou kvalitou životního prostředí
- historický odkaz tradice zimních sportů
- vyjíždka za hranice mikroregionu do středisek vyššího řádu
- rozvinuté živnostenské podnikání s diverzifikovanou oborovou strukturou
- dobrá výkonnost ekonomických subjektů (z hlediska vykazované aktivity) - více než 50% ekonomických subjektů
- pozitivní vývoj míry nezaměstnanosti v závislosti na vývoji ekonomiky
- dlouhodobě srovnatelný vývoj míry nezaměstnanosti u mužů a žen
- k dispozici základní lékařská péče, včetně urgentní
- dobře dostupné základní a předškolní vzdělávání v obcích regionu
- dobrá dostupnost středního školství
- dostatečná nabídka zájmových volnočasových aktivit dětí a žáků
- existence základních sociálních služeb regionu
- dostatečné kapacitní zázemí pro sportovní a kulturní aktivity (venkovní, vnitřní)
- realizace množství místních kulturních a sportovních akcí
- vybavenost základními komerčními službami
- dobře dostupná vybavenost službami vyššího

Slabé stránky

- socioekonomická perifernost regionu
- ekonomická náročnost rozvojových aktivit vzhledem k hornatému profilu území
- existence přírodních bariér rozvoje území (zejména vodní toky Kamenice a Černá Desná)
- problematická realizace rozvojových aktivit vzhledem ke zvýšené ochraně životního prostředí podstatné části území regionu
- finanční a provozní náročnost zimní údržby obcí regionu
- klesající vývoj počtu obyvatel
- dlouhodobě záporné saldo přírůstku obyvatel (přirozeného i migračního)
- stárnutí obyvatelstva, výrazný nárůst podílu obyvatel nad 65 let
- výrazně horší vzdělanostní struktura (ve srovnání s okresem Jablonec nad Nisou)
- nedostatek pracovních příležitostí v regionu
- vysoká citlivost pracovního trhu na negativní ekonomické výkyvy s ohledem na nízkou vzdělanost produktivního obyvatelstva
- nízký podíl podnikatelských subjektů vytvářejících stabilní pracovní místa
- existence zanedbaných nemovitostí
- kvalita sportovní, kulturní a volnočasové infrastruktury (zejména pro vnitřní aktivity)
- existence neobydlených domů (nad rámec rekreačního využití)
- neexistence regionálního sociálního systému
- nepřehledný systém webových stránek obcí
- chybějící nebo nedostatečné informace na webu obcí

- řádu v regionálních centrech - vybavenost bytů a domů komplexní technickou infrastrukturou - zodpovědné rozpočtové hospodaření obcí bez zadlužení - rozsah zajišťování veřejných služeb - dostupnost služeb státní správy - existence a fungování Centra společných služeb jako jednotícího regionálního prvku - společné mikroregionální projekty	informační neprovázanost regionu
- posílení kvality obytné funkce obcí v regionu z hlediska atraktivity pro současné a nové obyvatelstvo - stabilizace počtu obyvatel a zkvalitnění demografické struktury stěhováním nových obyvatel do regionu - rozvoj podnikatelských činností navazujících na historický odkaz regionu (průmysl, sport, cestovní ruch) - podpora lokálních podnikatelských aktivit - rozvoj služeb cestovního ruchu v návaznosti na atraktivitu mikroregionu složenou z jedinečnosti jednotlivých obcí - aplikace nástrojů přímé aktivní politiky zaměstnanosti (např. VPP) - zefektivnění systému nakládání s odpady (společné odpadové hospodářství) - revitalizace stávajících chátrajících objektů - doplnění dalších sociálních služeb s ohledem na demografický vývoj obyvatel - rozšíření nabídky inovativních volnočasových aktivit - revitalizace, doplnění a využití zázemí pro volnočasové aktivity jak pro obyvatele regionu, tak pro turisty - rozvoj spolupráce obcí a dalších aktérů regionálního rozvoje v území	- ztráta zájmu turistů o region - fyzická kapacita území - pokračující nepříznivý demografický vývoj stárnutí obyvatelstva - úpadek tradičních průmyslových odvětví - ztráta konkurenceschopnosti regionu jako vyhledávané turistické destinace - nepřipravenost systému sociální péče na nárůst obyvatel ve věku 75+ - narůstající sociální problémovost (sociální vyloučení, nárůst výskytu sociálně-patologických jevů) - odchod lékařů z ordinací v obcích mikroregionu (důchodový věk, nezájem mladých lékařů o praxi v lokalitě) - ekonomická neudržitelnost služeb komerční vybavenosti - neřešení stavu brownfields v území - nekooperace v území, neprovázanost municipálních aktivit s regionálním přesahem

Příležitosti

Ohrožení

Pozn.: červeně označené výroky jsou výroky priorizované v rámci projednávání s představiteli Mikroregionu Tanvaldsko.

NÁVRHOVÁ ČÁST

VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Mikroregion Tanvaldsko je malý venkovský mikroregion ležící na rozhraní Jizerských hor a Krkonoš na severní hranici České republiky. Jedná se o periferní oblast, a to jak z pohledu geografického, tak ekonomického a sociálního. Geografická perifernost je daná horským reliéfem, územní kapacitou jednotlivých obcí a příhraniční polohou, díky které bylo celé území v posledních 50 letech minulého století dlouhodobě zanedbávané. Současné výhody z přeshraniční spolupráce plynou jen velmi pozvolně. Ekonomická zaostalost regionu je dědictvím strukturálních problémů 90. let minulého století (zrušené podniky, minimální ekonomický rozvoj, kvalifikace a struktura pracovních sil). S ekonomickou problémovostí regionu (**10 z 12 obcí mikroregionu tvoří dle typologie Libereckého kraje hospodářsky slabou oblast**) souvisí i sociální problémovost, která též trpí historickým odkazem dosídlování pohraničí, s čímž souvisí sociálně problémová struktura obyvatelstva, které v mnoha lokalitách stále ve značném rozsahu zřejmá – **11 z 12 obcí mikroregionu je dle typologie Libereckého kraje součástí sociálně vyloučené lokality**. Prakticky celý region leží v Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory nebo v Krkonošském národním parku. Tato poloha sice ztraktivňuje mikroregion, avšak podstatným způsobem komplikuje rozsáhlejší rozvojové, zejména investiční aktivity.

Převažující rozvojovou funkcí v řešeném mikroregionu je funkce **obytná a rekreační**, a to jak ve formě druhého bydlení, tak krátkodobého cestovního ruchu. Z hlediska rozvoje obytné funkce se jeví jako zásadní demografická struktura obyvatel - stárnutí obyvatelstva, nižší úroveň vzdělání obyvatelstva v porovnání s vyššími územními celky, ekonomická a sociální problémovost, migrace mladších věkových skupin obyvatel z regionu. Rozvoj obytné funkce musí být zaměřen na stabilizaci obyvatel v regionu a následně na příliv nových obyvatel do obcí na území Tanvaldska. Rekreační funkce území je dominantní zejména v exponovaných turistických destinacích (Harrachov, Albrechtice v Jizerských horách, Kořenov, Desná), ostatní území (obce) těží z blízkosti turistických destinací, ale dostatečně nevyužívají svůj potenciál. Cílem rozvoje rekreační funkce území by mělo být udržení konkurenceschopnosti turistického regionu - možná ztráta konkurenční výhody je často zmiňovanou obavou obyvatel a představitelů jednotlivých obcí v Mikroregionu Tanvaldsko. Rozvoj rekreační funkce je též aktuálně nejdůležitější komponentou ekonomické funkce, jejíž význam v území klesá.

Z klíčových výstupů analytické části (komparace analytických závěrů z programů rozvoje obcí Mikroregionu Tanvaldsko a agregace municipálních dat řešeného území) a provedeného shrnutí v komplexní SWOT analýze území vyplývá, že společné projekty obcí a relevantních územních partnerů v Mikroregionu Tanvaldsko by měly být zaměřeny do následujících klíčových oblastí:

- CESTOVNÍ RUCH
- SOCIÁLNÍ PÉČE
- ŠKOLSTVÍ
- ZDRAVOTNICTVÍ

STRATEGICKÁ VIZE DO ROKU 2040

Společensky soudržný mikroregion s pozitivní demografickou strukturou obyvatel, rozvinutou ekonomickou funkcí navázanou na udržitelný a konkurenceschopný cestovní ruch, historický ekonomický odkaz regionu a s posílenou funkcí trvalého bydlení.

Pro naplnění této vize je nutno sledovat společenské trendy a vytvářet podmínky pro splnění nároků obyvatel mikroregionu. Předpokladem pro splnění těchto oprávněných nároků je:

- udržení, stabilizace a rozvoj stávajícího předškolního a základního vzdělávání,
- udržení, stabilizace a posilování sociálních a zdravotních složek občanské vybavenosti,
- vytváření podmínek pro rozvoj hospodářské a pracovní funkce regionu,
- vytváření podmínek pro obnovu, revitalizaci a ekonomizaci tradic a historického odkazu obce,
- navázání na turistickou tradici regionu a její další kvalitativní rozvoj

PROGRAMOVÉ CÍLE

Programové cíle na období 2020-2027 odpovídají závěrům analytické části a v uvedeném návrhovém období přispívají k naplnění vize rozvoje obce do roku 2040. Současně s realizací programu rozvoje Mikroregionu Tanvaldsko budou též v jednotlivých členských obcích naplňovány municipální rozvojové programy, tj. programy rozvoje obcí mikroregionu. Program rozvoje celého Mikroregionu Tanvaldsko se přitom zaměřuje na témata a řešení společná pro všechny členské obce, která jsou zároveň obtížně řešitelná (nebo řešitelná s nižším efektem) individuálně každou jednotlivou obcí. Cílem programu rozvoje mikroregionu je vytvořit v řešených oblastech systém rozvoje v rámci celého mikroregionu a pozitivně tak podpořit efektivnější řešení pro členské obce.

Mikroregion Tanvaldsko v souladu s výše uvedenými premisami specifikuje 4 základní společné rozvojové oblasti (cestovní ruch, sociální péče, školství, zdravotnictví) a definuje v těchto oblastech dále uvedené programové cíle. Plnění těchto cílů je následně předpokladem naplňování stanovené rozvojové vize mikroregionu.

1. Rozvinutý udržitelný a konkurenceschopný cestovní ruch

- navázání na tradici cestovního ruchu v regionu,
- rozšíření turistické nabídky i mimo hlavní turistické destinace,
- propojování turistických destinací,
- infrastrukturní zajištění rozvoje cestovního ruchu,
- vytváření turistických produktů,
- realizace cíleného turistického marketingu,
- propojení různých typů cestovního ruchu (lyžařská turistika, cyklo a pěší turistika, historický potenciál, tradice, příběhová turistika, vzdělávací turistika, programy pro cílové skupiny, apod.)

2. Příznivé sociální klima navázané na rozvinuté sociální služby

- příprava na nastupující vývoj věkové struktury obyvatel regionu - koordinované zajištění péče o seniory (terénní i pobytové služby), vč. podpory pečujících osob (poradenství, odlehčovací služby),
- zavedení kontinuálního monitoringu vývoje situace v sociální oblasti a nastavení systému koncepčního řešení,
- důsledná prevence sociálního vyloučení

3. Stabilizace a rozvoj vzdělávací soustavy v mikroregionu

- stabilizace a rozvoj předškolního a základního vzdělávání,
- zajištění dostupnosti předškolního a základního vzdělávání,
- společný rozvoj středoškolského vzdělávání - rozvoj středních škol dostupných v mikroregionu,
- podpora dostupnosti zájmového vzdělávání z obcí mikroregionu.

4. Stabilizace a rozvoj lékařské péče v mikroregionu

- stabilizace a doplnění zdravotnických zařízení s mikroregionálním dosahem,
- zajištění dostupnosti zdravotnických zařízení působících mimo konkrétní obce,
- podpora poskytování zdravotní péče přímo v obcích mikroregionu.

OPATŘENÍ A AKTIVITY

PROGRAMOVÝ CÍL 1

ROZVINUTÝ UDRŽITELNÝ A KONKURENCESCHOPNÝ CESTOVNÍ RUCH

1.1 Management cestovního ruchu

1.1.1 Zpracování koncepce rozvoje a řízení cestovního ruchu v regionu

- zpracování Programu rozvoje cestovního ruchu v Mikroregionu Tanvaldsko - analýza atraktivit, základních a doplňkových služeb cestovního ruchu, analýza turistické nabídky, specifikace rozvojových potřeb cestovního ruchu (rozšíření nabídky atraktivit, sezónnost, rozsah a kvalita služeb), specifikace manažerských potřeb mikroregionu a marketingové podpory rozvoje turismu
- zpracování modelu řízení rozvoje cestovního ruchu v regionu – základní organizační struktura, networking, informování, komunikace a spolupráce aktérů rozvoje cestovního ruchu – zvyšování konkurenceschopnosti regionu v oblasti cestovního ruchu formou promyšlené a fungující organizace a komunikace turistického průmyslu

1.1.2 Realizace managementu cestovního ruchu v území

- řízení realizace Programu rozvoje cestovního ruchu v Mikroregionu Tanvaldsko
- implementace modelu řízení rozvoje cestovního ruchu (pochopení výhodnosti kooperace aktéry turistického ruchu)
- management dotačních programů na podporu turistického ruchu v regionu

1.2 Efektivní turistický marketing

1.2.1 Specifikace marketingových východisek a postupů (marketingový mix)

- segmentace trhu cestovního ruchu (zájmy účastníků, věk, požadavky)
- specifikace cílových skupin (rodiny s dětmi, senioři, školy, sportovci, ...)
- typologie turistické nabídky v regionu (historie, tradice, sklářství, textil, film, katastrofy, ...)

1.2.2 Realizace jednotného turistického informačního systému cestovního ruchu v mikroregionu

- obsahová analýza systému
- provoz systému (financování, udržování, odpovědnost)
- realizace systému – za předpokladu úspěšné implementace modelu řízení turismu v regionu dle aktivity 1.1.1

1.2.3 Zpracování a realizace plánu reklamy a PR

- cílená reklama (web, sociální sítě, média) – ve vazbě na jednotný turistický informační systém (aktivita 1.2.2)
- cílené nabídky se zaměřením na specifikované cílové skupiny (aktivita 1.2.1) – za předpokladu úspěšného nastavení organizační výkonné struktury managementu cestovního ruchu (aktivita 1.1.2)

1.3 Rozvoj turistické atraktivity regionu

- doplnění nových turistických atraktivit (se zapojením dosud méně frekventovaných částí mikroregionu – zapojení stávající sportovní a kulturní infrastruktury, ubytovacích kapacit mimo exponované destinace, rozptýlení turistů do širšího zázemí mikroregionu)
- doplnění turistických produktů (produktové balíčky, akce „na klíč“)
- realizace integrovaných turistických projektů (např. systémový cykloprojekt)

1.4 Rozvoj služeb cestovního ruchu

- podpora rozvoje stávajících služeb cestovního ruchu – manažerská a marketingová podpora, síťování, dotační management
- podpora rozvoje nových služeb – motivace, dotační management

PROGRAMOVÝ CÍL 2

PŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ KLIMA NAVÁZANÉ NA ROZVINUTÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY

2.1 Koncepční zajištění rozvoje sociálních služeb v Mikroregionu Tanvaldsko

2.1.1 Zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v regionu (SPRSS)

- analýza nabídky sociálních služeb
- analýza potřebnosti sociálních služeb v regionu
- specifikace cílových skupin uživatelů sociálních služeb (aktuálních, potenciálních)
- specifikace realizačních kroků k zajištění potřebných sociálních služeb a opatření v regionu

2.1.2 Koordinace výstupů SPRSS se všemi aktéry v sociální oblasti

- obce mikroregionu
- Liberecký kraj
- poskytovatelé

Pozn.: cílem aktivity je maximalizovat pravděpodobnost realizace klíčových rozvojových projektů v oblasti sociálních služeb v regionu.

2.2 Organizační zajištění a informační podpora systému sociálních služeb v regionu

2.2.1 Vytvoření organizačního zajištění implementace opatření v sociální oblasti

- organizační platforma – zřizovatelé, poskytovatelé, starostové obcí, další aktéři v území (školy, Policie, ...) – průběžné udržování a doplňování koncepčního systému rozvoje sociálních služeb v mikroregionu (vazba na aktivitu 2.2.2)

2.2.2 Vytvoření efektivní informační podpory systému sociálních služeb v regionu

- interaktivní katalog sociálních služeb s on-line možností aktualizace údajů
- zajištění informovanosti sociálně potřebných (informační kampaň s odkazem na interaktivní katalog)
- on-line informační podpora (v rámci aktivity 2.2.1)

2.2.3 Podpora realizace aktivit rozvoje sociálních služeb

- aktivní realizace v rámci struktur mikroregionu
- podpora jednotlivých aktérů při realizace aktivit – dotační management, poradenství, řízení projektů

PROGRAMOVÝ CÍL 3

STABILIZACE A ROZVOJ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V MIKROREGIONU

3.1 Předškolní, základní a zájmové vzdělávání v regionu

3.1.1 Zajištění dostupnosti předškolního, základního a zájmového vzdělávání v regionu

- zajištění udržitelnosti škol a školských zařízení v regionu
- v případě potřeby optimalizace (z kapacitních důvodů) realizovat systém komunitních škol se zajištěním dobré dopravní dostupnosti
- zajištění rozvoje dalšího zájmového a neformálního vzdělávání a jeho dostupnosti z obcí mikroregionu

3.1.2 Kvalita základního vzdělávání v regionu

- udržení kvality zejména základního vzdělávání (minimalizace důvodů pro neumístování žáků do škol v regionu, popř. do školy v konkrétní obci)

3.2 Podpora rozvoje středního vzdělávání v regionu

3.2.1 Udržení středního vzdělání v regionu

- podpora základní nabídky středního vzdělání přímo v mikroregionu (s cílem nabídnout možnost zvyšování vzdělávání v místě)

3.2.2 Motivační aktivity ke střednímu vzdělávání

- realizace motivačních aktivit k pokračování ve vzdělávání po ukončení povinné školní docházky (úzká vazba na cíl 2)

PROGRAMOVÝ CÍL 4

STABILIZACE A ROZVOJ LÉKAŘSKÉ PÉČE V MIKROREGIONU

3.1 Základní lékařská péče v regionu

3.1.1 Zajištění dostupnosti základní ambulantní lékařské péče v regionu

- zajištění udržitelnosti ordinací praktických lékařů, dětských lékařů a stomatologů
- v případě snižování nabídky realizovat systém komunitních ordinací se zajištěním dobré dopravní dostupnosti

3.1.2 Společné projekty na podporu doplnění kapacit ambulantních lékařů v regionu

- realizovat společné mikroregionální projekty (nebo projekty meziobecní spolupráce) pro vytvoření podmínek získání ambulantních lékařů) – příprava ordinací, bydlení pro lékaře, výhodné provozní podmínky
- dotační podpora rozvoje lékařské péče v regionu

PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Program rozvoje Mikroregionu Tanvaldsko ukazuje základní směr rozvoje území v období let 2020 - 2026. Dokument obsahuje opatření, potažmo aktivity, pomocí jejichž realizace bude tohoto směru, resp. strategické vize mikroregionu, dosaženo. Zpracovaný dokument bude sloužit k rozvoji mikroregionu a pomáhat řešenému území při získávání dotací.

Způsob realizace PRMT

Zpracováním a schválením dokumentu plánovací a rozvojové aktivity mikroregionu nekončí. V této fázi je nutné stanovit postup realizace, sledování a aktualizace dokumentu, resp. celého rozvoje řešeného území.

Realizace dokumentu bude uskutečňována pomocí konkrétních projektů, které budou naplňovat jednotlivé aktivity, potažmo opatření. Tím bude dosaženo naplnění stanovených programových cílů a v konečném důsledku také strategické vize, která ovšem časově převažuje do roku 2035.

Osobou zodpovědnou za realizaci aktivit je Centrum společných služeb v rámci DSO Mikroregion Tanvaldska. Úloha organizace zodpovědné za realizaci PRMT je následující:

- iniciovat realizaci opatření a aktivit,
- vyhledávat a zajišťovat zdroje financování aktivit programu rozvoje,
- projednávat podněty vztahující se k realizaci opatření a aktivit,
- předkládat zprávy o realizaci PRMT,
- předkládat k projednání změny a aktualizace PRMT,
- delegovat jednotlivé činnosti a pravomoci na odpovědné osoby.

Monitoring realizace PRMT

Centrum společných služeb v rámci DSO Mikroregion Tanvaldska je zodpovědné také za monitoring a vyhodnocování naplňování programu rozvoje mikroregionu. Mezi povinnosti patří zejména:

- shromažďování informací o průběhu realizace projektů, aktivit a opatření,
- upřesňování informací o odpovědnosti za realizaci jednotlivých aktivit,
- každoroční zpracování přehledu realizovaných aktivit,
- 1x ročně sestavování Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRMT – jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu mikroregionu,
- vypracování komplexního zhodnocení stávajícího PRMT v roce 2024, jakožto podklad pro jeho aktualizaci.

Monitorovací zpráva bude obsahovat informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v daném roce zrealizovat, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a návrh na změny či revize PRMT.

Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRMT budou po projednání v rámci DSO zveřejněny na webu mikroregionu.

Způsob aktualizace PRMT

Program rozvoje mikroregionu je živým dokumentem, mění se jak prostředí v území samotném, tak podmínky v jednotlivých členských obcích nebo podmínky ve vnějším prostředí neovlivnitelné aktivitou uvnitř regionu. Dokument je nutné revidovat, případně měnit, již v průběhu jeho realizace, a to jako reakci na závažnou změnu vnitřních/vnějších podmínek, naplnění částí PRMT, potřebu stanovení nových cílů, apod.

Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2026. Dle potřeby je samozřejmě možné provést dílčí revizi dokumentu dříve, většinou pak ke konci kalendářního roku ve vazbě na zpracování rozpočtu mikroregionu na další rok. V případě realizace dílčí revize bude podkladem přehled o realizovaných aktivitách, resp. Monitorovací zpráva o průběhu realizace PRMT, jež připraví Centrum společných služeb v rámci DSO Mikroregion Tanvaldska a předá ke schválení rozhodovacímu orgánu DSO Mikroregion Tanvaldska.

Změny budou provedeny přímo v dokumentu a budou v textu označeny spolu s datem, ke kterému byly provedeny. Aktualizace PRMT a jeho změny budou schváleny rozhodovacím orgánem DSO. Aktualizovaný PRMT bude též zveřejněn na internetových stránkách mikroregionu.

Způsob financování PRMT

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit jsou vlastní zdroje mikroregionu. V případě možnosti budou využity také prostředky z veřejných rozpočtů (kraj, ČR, fondy EU, OP 2014-2020, OP 2021 - 2027). Mikroregion bude usilovat o zapojení také soukromého a neziskového sektoru. Informace o možnostech finančních zdrojů budou upřesňovány v průběhu realizace PRMT.

Aktivity PRMT budou realizovány v úzké vazbě na rozpočet mikroregionu, přednostně by měly být realizovány akce, které se podílí na naplňování stanovených cílů PRMT.